



УКРАЇНА  
Б'ЄТЬСЯ



**СИЛИ  
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ**

# КОЖЕН ІЗ НАС — ВОЇН

Спільний проєкт Сил територіальної оборони Збройних Сил України та  
Українського інституту національної пам'яті

ОРГАНІЗАТОРИ:



**УКРАЇНСЬКИЙ  
ІНСТИТУТ  
НАЦІОНАЛЬНОЇ  
ПАМ'ЯТІ**



**СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ**  
ГОТОВІ ДО СПРОТИВУ

АВТОРИ:

Володимир Тилішак, Наталія Слобожаніна, Наталія Позняк-Хоменко, Леся Бондарук,  
Ігор Кочергін, Андрій Зелінський, Олег Пальчик, Іванна Кобелева, Євген Ординський,  
Оксана Монастирська, Олексій Макухін, Ірина Буланенко, Оксана Яновська

ПАРТНЕР



МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА  
ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

# ВІД РУСЬКИХ ВОЇВ ДО КОЗАКІВ

У IX ст. сформувалася держава Русь з центром у Києві. У часи свого розквіту Русь займала величезну територію від Балтики до Чорного моря і від Волги до Карпат.

Основою війська в Русі була дружина, до складу якої входили професійні воїни. Свої дружини мали великий (київський) князь, удільні князі та бояри (великі землевласники). Вони забезпечували воїнів житлом, харчами, одягом, зброєю та військовим спорядженням. За службу дружинники отримували грошову винагороду та право володіння землею. Обов'язки дружинника з часом стали переходити від батька до сина.



Меч. Друга половина X ст. Шестовиця, Чернігівська область. Розкопки П.І. Смолічева, 1926 р. Фото Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Тарновського



Ілюстрація до "Повісті временних літ" – найдавніший відомий руський літопис, складений у Києві в XI – на початку XII ст.



Кістень XI ст. зі знаком Ярослава Мудрого. Ріп. Розкопки 1984 р. в Чернігові. Фото Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Тарновського

Під час ворожих нападів скликалося загальне народне ополчення (вої) — фактично місцева самооборона. До ополчення входили всі чоловіки міста та навколишніх сіл, незалежно від соціального становища та віку. Їх формували та скликали за територіальним принципом.

Утримувалося ополчення коштом міста, в якому воно збиралося. Вої могли виступати у військовий похід, у такому разі вони брали власну зброю і могли розраховувати на військову здобич. До середини XI ст. головним родом військ була піхота.

Під час походу попереду головних сил рухалася сторожа. На полі бою військо ставало в бойовий порядок. Це були «стіна» та «полочний ряд». У перших рядах «стіни», яка розтягувалася на кілька сот метрів, стояли важкоозброєні дружинники, за ними — вої. По центру «полочного ряду» розташовувалися важкоозброєні підрозділи, а на флангах — загони народного ополчення та легкої кінноти.



Шабля з піхвами польсько-угорського типу. I половина XVIII ст. Сталь, срібло, шкіра, дерево; лиття, кування, карбування, золочення. З колекції Василя Тарновського. Фото Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Тарновського



Сергій Васильківський (1854 — 1917). «Козаки в степу (Сторожа Запорозьких вольностей)», 1890 р.



Пернач чернігівського полковника П.Полуботка. Початок XVIII ст. Срібло. З колекції Василя Тарновського. Фото Чернігівського обласного історичного музею ім. В. В. Тарновського

**Козак – насамперед воїн.  
Універсальний, витривалий,  
готовий до швидкої зміни  
обстановки, з вірою в себе  
та силу товариства.**

У XV ст. на українських землях, що межували зі сходу з войовничими кочовиками, зароджується козацтво, яке проявило себе в умовах відсутності власної держави. У той час як Велике князівство Литовське та Королівство Польське не могли захистити свої південні кордони від тюркського світу, завдання захисту кордонів християнського світу взяло на себе козацтво.

Ядром козацтва став прошарок воїнів (bellatores), які мешкали на прикордонні. Серед них була шляхта, дрібне лицарство, нащадки руського боярства, міщани, купці, старости міст та їхні слуги, які зосереджувалися навколо міст південної Київщини, Поділля, що межували зі Степом. Потреба в постійному захисті та обороні від нападів кочовиків зумовлювала постійну бойову готовність населення. Тому мешканці міст не лише добре торгували, майстрували, полювали, поряdkували на землі, а й вправно володіли різною зброєю. Потужним імпульсом консолідації українського козацтва та утвердження організаційної структури у другій половині XVI ст. стала Запорозька Січ. Врешті козацтво послужило субстратом, на якому у середині XVII ст. виросла модерна українська держава Гетьманщина.



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина Олега Пальчика

# УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ 1917–1921 РОКІВ

У березні 1917 року революція, що розпочалася на теренах Російської імперії, відкрила для українців шлях до відновлення власної державності.

У листопаді того року була проголошена Українська Народна Республіка. Але вже за кілька тижнів вона змушена була вступити у війну із більшовиками, які захопили владу в Росії.

Першою збройною опорою новопосталої української держави у революційні роки були добровольці. Саме з них формувались ті українські сили, які стали на шляху більшовицькій агресії. Серед них і загони Вільного козацтва, тогочасного попередника територіальної оборони.

**Вільне козацтво зародилось весною 1917 року для захисту українських сіл і міст від усяких заброд та оборони «вольностей українського народу». Вільне козацтво формувались як територіальна самооборона на козацьких традиціях з виборною старшиною. Основною одиницею були сотні, які створювалися у селах і містах. Сотні об'єднувалися у курені; курені (у межах повітів) – у полки; полки (у межах губерній) – у коші.**



Учасники з'їзду Вільного козацтва у м. Чигирин, жовтень 1917 р.  
Фото Національного музею історії України

У тому бою справу вирішила запекла нічна атака козаків. Росіяни не витримали натиску і кинулися навітки, кинувши зброю. Наступного дня штаб Звенигородського коша Вільного козацтва телеграмою у звіті військовому міністрові УНР відзначив: «Більшовики зовсім розбиті і переслідуються отрядом в напрямку ст. Знаменка... Взято в бою 3 гармати, один броневий автомобіль з кулеметом, цілком справні, полонені, багато зброї, патронів і всякого військового майна».

7 березня 1918 року загони Вільного козацтва на чолі з Юрком Тютюнником розгромили більшовицькі війська, очолені Муравйовим, у запеклому цілоденному бою на залізничній станції, що у той час називалася Бобринською, а нині імені Тараса Шевченка біля Сміли.



Юрко Тютюнник  
У 1918 р. – отаман Звенигородського коша Вільного козацтва, згодом генерал-хорунжий Дієвої армії УНР, начальник Партизансько-повстанського штабу.  
Фото Національного музею історії України

У наступні роки значна частина Вільного козацтва доєдналась до Дієвої армії УНР чи продовжувала боротись із окупантами у повстанських загонах.



Прапор полку гайдамаків Холодного Яру.  
Фото Історичного клубу «Холодний Яр»

Загони самооборони українських сіл тривалий час чинили спротив окупантам, перетворюючи свої села і місцевості на своєрідні республіки. Найвідомішою з них є Холодноярська республіка. Вона зародилась із сотні самооборони села Мельники і стала символом нескореності українського духу.



Василь Чучупак  
У 1919–1920 рр. командир полку гайдамаків Холодного Яру, головний отаман Холодноярської Республіки.  
Фото Історичного клубу «Холодний Яр»

**КОЖЕН ІЗ НАС – ВОЇН**



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина Олега Пальчика

# УПА – УКРАЇНЬСЬКА ПОВСТАНСЬКА АРМІЯ

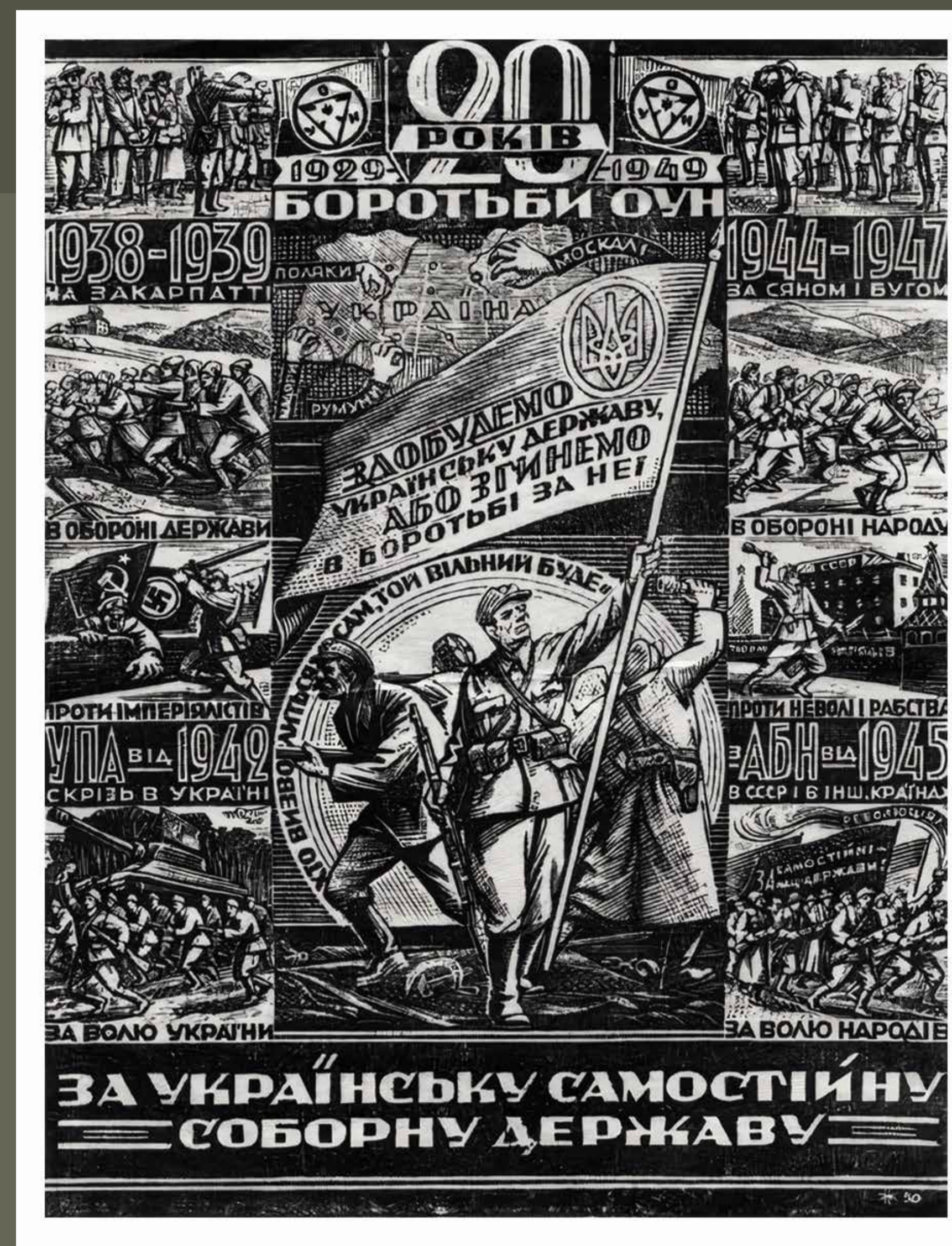
Втрата державності Української Народної Республіки привела до нової окупації, а в період Другої світової війни українці воювали в арміях різних держав.

Для захисту місцевого населення перед нацистськими окупантами в кінці 1942 року місцеві відділи самооборони на Волині та Поліссі на заклик Організації українських націоналістів об'єдналися у перші загони Української повстанської армії. Поширюючи серед населення ідеї визвольного руху, європейські традиції державотворення, повстанці прагнули відновлення української державності.



Невдовзі боротьба поширилася на Галичині, центрі, півдні та сході України. У ній взяли участь понад сто тисяч осіб.

У нерівних умовах повстанці героїчно розпочали власний антинацистський фронт і завдали ворогу значних втрат у боях. На Волині звільняли від німців цілі райони і творили так звані «повстанські республіки», де люди жили вільним життям під владою УПА.



Гравюра Ніла Хасевича.  
Фото з архіву Центру досліджень визвольного руху

Керували УПА головні командири Дмитро Клячківський (1943), Роман Шухевич (1943-1950), Василь Кук (1950-1954). Національно-визвольний рух діяв за принципами регулярної армії, утворивши власні штаби, чітку вертикальну структуру, офіцерські школи, свою систему звань і нагород.

УПА поділила контрольовану нею територію на військово-територіальні одиниці (Генеральні воєнні округи, воєнні округи, тактичні відтинки). Сотня УПА налічувала 120-180 вояків, у свою чергу вона поділялася на три чоти, у кожному з яких входило три рої. У боротьбі сотні об'єднувались в курені (три сотні), а курені – у загони.



Фото з архіву Центру досліджень визвольного руху

Головним ворогом УПА вважала СРСР як державу, що проводила «денацифікацію» українського народу, завдаючи найжахливіших втрат через масові політичні репресії, голодомори, депортації населення.



Роман Шухевич – український політик і державний діяч, військовик. Член галицького крайового проводу Організації українських націоналістів

У вересні 1949 року всі повстанські відділи влилися у структуру підпілля ОУН, головними завданнями якого були пропаганда визвольних ідей та захист населення від репресій комуністичного режиму. Організована діяльність підпілля тривала до середини 1950-х років, останні його спалахи зафіксовані на початку 1960-х.

За участь у повстанському русі каральні органи СРСР репресували понад пів мільйона людей. Однак навіть в ув'язненні члени ОУН і УПА продовжили свою боротьбу, організувавши підпілля і повстання в ГУЛАГу, що згодом призвело до розвалу каральної системи, а зрештою і всього СРСР.

**КОЖЕН ІЗ НАС – ВОЇН**



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина Олега Пальчика

# ВІД МАЙДАНУ – ДО АТО

*«Підготувати бійця за місяць – неможливо. Але те, як горять ваші очі, мені підказує: натхнення, мотивації, запалу у вас вистачить на кілька бригад. Дамо їм жару!»*

Генерал Сергій Кульчицький до перших добровольців Майдану, які стали на захист України

**Серйозний досвід бойової самоорганізації українці отримали наприкінці 2013 року, коли почався Євромайдан.**



Автор фото: **Володимир Луць**.  
З архіву Національного музею Революції Пдності

**Саморобні дерев'яні чи залізні щити, будівельні чи військові каски, палиці в руках, блиск в очах – таким був вигляд бійця Самооборони Майдану.**



Автор фото: **Максим Баландюх**.  
З архіву Національного музею Революції Пдності

14 березня 2014 року близько 500 добровольців з Майдану вирушили на полігон у селі Нові Петрівці, де було створено 1-й резервний батальйон оперативного призначення НГУ (тепер – батальйон Кульчицького). Командиром батальйону став генерал-майор МВС Сергій Кульчицький – разом з бійцями він згодом вирушив на схід і загинув 29 травня 2014 року біля гори Карачун у підбитому бойовиками вертольоті.

У травні 2014 року в рамках часткової мобілізації, викликаній російською агресією, було прийнято рішення про створення в кожній області батальйонів ТрО, які входили до складу ЗСУ та підпорядковувалися Міністерству оборони України. Пізніше більшість із них брала активну участь в Антитерористичній операції проти російських регулярних військ та їхніх найманців на Донбасі, звільняючи захоплені окупантами міста.



Про перших добровольців знято фільми "Добровольці Божої чоти", "Війна за свій рахунок", "Кіборги", "Іловайськ 2014. Батальйон "Донбас". На фото – кадр із останнього фільму

**14 березня –  
День українського  
добровольця**

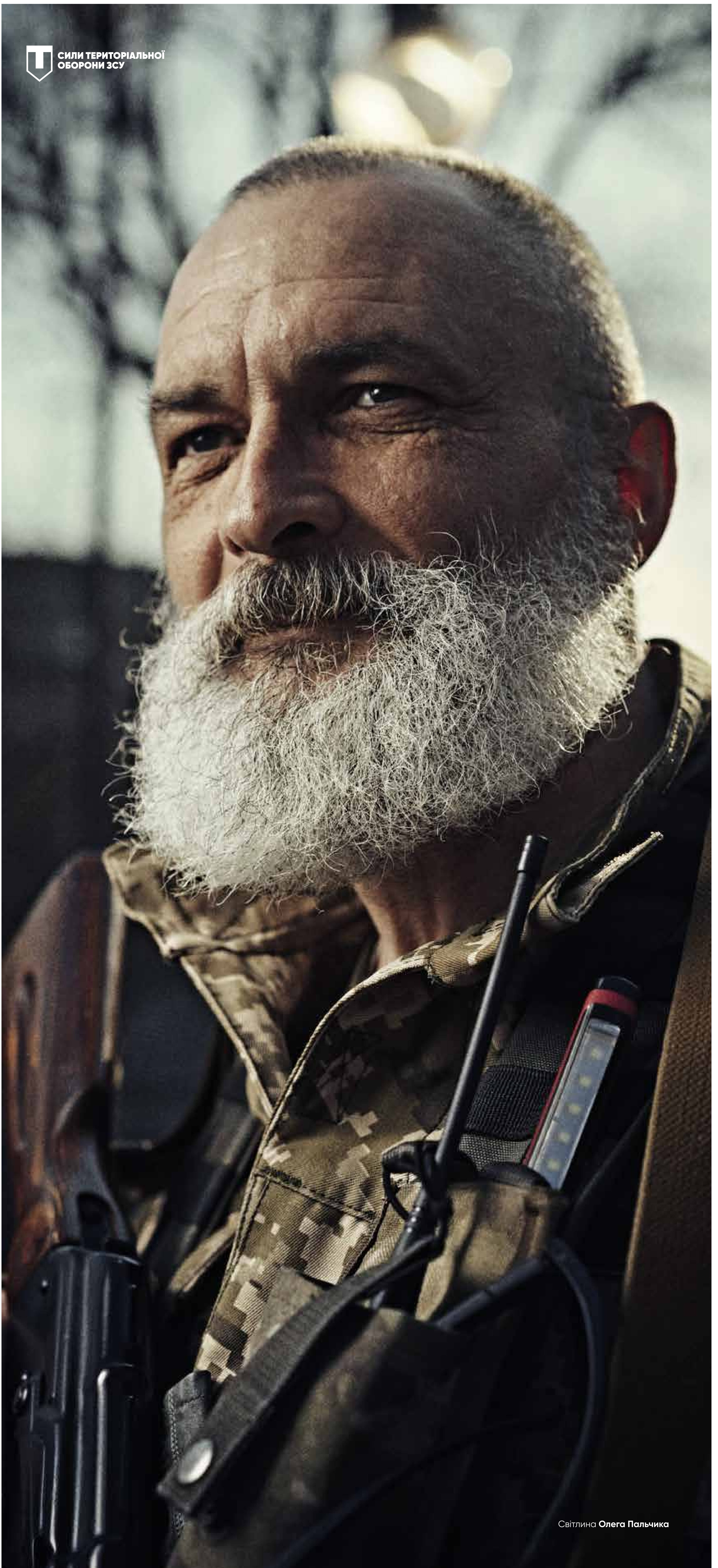


Сергій Кульчицький  
Герой України





СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина **Олега Пальчика**



# СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ЗСУ

Із січня 2022 року в Україні розгортаються Сили територіальної оборони Збройних Сил України. Підставою став Закон України «Про основи національного спротиву».

Сили територіальної оборони – це окремий наймолодший рід військ Збройних Сил України.

У кожній області була створена бригада Сил тероборони, а в кожному районі – батальйон. Усі ті, хто служить в підрозділах Сил ТрО є військовослужбовцями ЗСУ.

Окрім того, існує ще цивільно-військова складова національного спротиву – добровольчі формування територіальних громад (ДФТГ) – організовані підрозділи добровольців, які не є військовослужбовцями, однак отримують зброю та виконують завдання у вільний від роботи час. Добровольці ДФТГ підпорядковуються командирі найближчого батальйону Сил тероборони ЗСУ.

24 лютого люди, різні за віком, статтю та досвідом, взяли до рук зброю. Фермери, бізнесмени, журналісти, будівельники, програмісти – люди різних професій – відклали свої справи і мужньо стали на захист України.

Упродовж першого місяця повномасштабного російського вторгнення в Україну до лав Сил територіальної оборони ЗСУ приєдналось понад 110 тисяч військових.

Зі зброєю в руках бійці Сил територіальної оборони ЗСУ звільняли північ України від російських окупантів, і зараз воюють за південь та схід країни.

Спротив потребує сили. Сили ТрО ЗСУ озброєні п'ятьма силами. Це ті сили, що дозволяють нам не стояти на місці, а забезпечити нашу спільну перемогу. Що повинна набутися людина, щоб стати воїном? П'ять сил Тероборони: сміливість, стійкість, спротив, злагожденість і результат.

## У кожного з нас було «вчора»

За комп'ютером, за кермом, за верстатом.  
В офісі, у спортзалі, у лікарні, на сцені. Ми  
щодня будували свою країну: творили сім'ю,  
власну справу, закладали основи, малювали  
горизонти. Вчора ми мали право бути людьми,  
бути українцями – бути собою.

Сьогодні ми готові це право захищати  
зі зброєю в руках!

у нас  
обов'язково  
буде «завтра»

У країні вільних і гідних громадян своєї  
держави.

В світі дружніх народів і численних  
можливостей.

У час постійних змін і новітніх  
викликів.

СИЛА

# СМІЛИВОСТІ

Сміливість розпочинається з першого кроку.  
З відповідального рішення. З особистого вибору –  
стати на захист своєї сім'ї, свого дому, своєї  
громади, своєї мрії, своєї свободи.

Сміливість спонукає піднятися і зробити крок, взяти  
до рук зброю та зайняти власне місце в строю.  
Не чекати, поки ворог сплюндрує твій світ, твою  
пам'ять і твої надії.

## СМІЛИВІСТЬ ВИМАГАЄ. І ТИ МОЖЕШ!

“

*Коли у 2014 році Росія напала на Україну, Михайло був ще дитиною.  
25 лютого 2022 року вже був у Збройних Силах України.*

«Коли є мета захистити свою сім'ю і свою землю, навіть смерть не може налякати. Росіяни, які нищать українські міста і вбивають мирних людей, неодмінно понесуть відповідальність. Моя земля — це мій дім. Я не потерплю, щоб хтось заходив до мене додому зі зброєю в руках».



“

*Військова на псевдо «Лотос». У цивільному житті жінка — економіст та  
мама, яка виховує 11-річну доньку. Захищати Україну — це свідомий вибір.  
«Лотос» служить у лавах Сил територіальної оборони Вінниччини.*

«Я вдячна Богу і батькам за підтримку та віру в мене. Завдяки їм я сильна і ніколи не здамся, бо не маю на це права, адже є прикладом для донечки. Діти — це наше майбутнє. Саме заради них ми боремося з ворогом та відстоюємо свою територію, незалежність, мову, право на щасливе безтурботне життя і спокій».





СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина Олега Пальчика

СИЛА

# СТІЙКОСТІ

**Завдання воїна – здобути перемогу: вистояти в бою, виконати наказ.**

**Життя – виклик. Перемагає той, хто не здається. А не здаються стійкі.**

**Стійкість – здатність не зламатися: тілом, душею, серцем. Горизонти сприяють підготовленим. Перемога також. Наша стійкість гартується постійною невтомною підготовкою. Вистоїш ти – вистоїть твоя бойова сім'я.**

## ПЕРЕМОГА – РЕЗУЛЬТАТ НАШОЇ СТІЙКОСТІ.

“

*Євгеній із позивним «Історик» раніше мав свій туристичний бізнес, але після 24 лютого йому довелося взяти до рук зброю й обороняти Чернігів.*

*«Я дав слово собі та своїй сім'ї, що у тяжкій для Батьківщини час не залишу її, а доєднаюся до лав захисників України. Потрапив я одразу на досить «гарячу» позицію. В той час ворог спочатку поширював дезінформацію, нібито Чернігів будуть здавати, що місто паде. Але тероборонівці чинили шалений опір. Збройні Сили показували героїчний приклад на кожному клаптику передмістя. Наші війська довели, що захопити Чернігівщину окупанти можуть тільки у своїй уяві, і то навряд».*



“

*«Лютік» – наймолодший у своєму підрозділі. У свої 23 роки має досвід учасника бойових дій. Уже встиг побувати на «нулі», отримати контузію та вивести з оточення більше півсотні побратимів, врятувавши їм життя.*

*«Коли наша рота йшла на підсилення батальйону, то потрапила під артилерійський обстріл. Точних ударів росіяни не наносили – гатили наосліп з усіх боків. Більше півсотні людей потрапили в оточення. Зв'язку не було. Під час вибуху отримав контузію. Наших військових обстрілювали з гвинтокрилів з дуже малої відстані, гатили танком. Транспорт наших бійців було пошкоджено. Щоб вийти до своїх позицій, вночі пройшли 17 кілометрів пішки. Вдалося вирватися з оточення без втрат особового складу».*

**КОЖЕН ІЗ НАС – ВОЇН**



**СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ**



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



СИЛА

**СПРОТИВУ**

**Ми не готові втрачати своєї країни.  
Ми не готові миритися з поразками.**

**Ми не готові віддавати ворогові здобуте, створене,  
збудоване – наше сьогоднішня й наше майбуття.**

**Ми готові до захисту. Ми заряджені. Наша енергія  
запалює своїх і попелить противника. Ми здобули у  
житті вже чимало. Ми уміємо перемагати. Ми не готові  
зупинятися.**

## МИ ГОТОВІ ДО СПРОТИВУ!

“

*Військова з позивним «Сова» нині служить у Силах територіальної оборони ЗСУ Вінниччини. Контракт підписала у 2021 році. Про таке рішення зовсім не шкодує, оскільки робить свій внесок у спільну перемогу.*

«На моє рішення служити у Збройних Силах України вплинув тато. Коли в 2015 році він йшов воювати як доброволець, я плакала і казала, що хочу з ним. Але на той момент моєму молодшому сину було лише півтора року і залишити його на когось я не наважилась. Однак після повернення батька в 2019 році в нашій родині відбулася своєрідна ротація і служити тепер пішла я. Пройшовши фахову підготовку військового зв'язківця, виконувала завдання на Херсонщині.

У цій війні ми маємо відстояти свою гідність, незалежність і територіальну цілісність. Кожен з нас прийшов обороняти рідну землю, щоб у наших дітей було майбутнє і їм було ким пишатися».

«Сова» зізнається, що військова справа нелегка, особливо для дівчат, але вони витривалі, налаштовані оптимістично та готові до нових викликів. Тероборонівці наближають перемогу разом, сумлінно виконуючи свої обов'язки.

**КОЖЕН ІЗ НАС – ВОЇН**



**СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ**



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина Олега Пальчика



СИЛА

# ЗЛАГОДЖЕНОСТІ

**Сила злагодженої взаємодії – вирішальна. Якісна комунікація, ефективна підготовка та бойова злагодженість гарантують виконання поставлених завдань.**

**Готовність воїна дозволяє вижити, а готовність підрозділу – перемогти. До перемоги слід готуватися – серцем, розумом і тілом, разом і постійно. Знання та уміння кожного стають для нас спільною силою, а наші злагоджені дії – впевненим кроком до нашої спільної перемоги.**

## СИЛА КОЖНОГО МАЄ ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ.

“

*Боець на псевдо «Камаз» уже 24 лютого почав формувати свій підрозділ, який обороняв Київщину від російських військ.*

«1 березня окупанти зайняли село Лук'янівку. Ми підняли дрон і побачили колону, що рухалась на Рудницьке: 2 БМП, 4 БТР і 3 танки. П'ятеро нас та семеро спецназівців висунулися до Рудницького, щоб влаштувати там засідку. Але на виїзді із села Селище назустріч нам вилетіло авто місцевого жителя. Він в паніці прокричав: “Пацани, за мною женуться 2 танки”. Вже було чути гуркіт гусянки по асфальту, до зіткнення з супротивником залишалось менше трьох хвилин, тож засідку ми зробили на тому ж місці. Те, що переляканий місцевий прийняв за танки, насправді були БМП. Першим пострілом РПГ ми влучили в башту, автоматним вогнем збили всіх, хто сидів на броні. Кулеметника, що “шмаляв” по нас з 30-го калібру, взяли у полон.

Щоб їхні танки не пройшли, ми підірвали мости у Баришівці та на виїзді із Селища. Потім я віддав наказ підірвати шлюзи на річці Трубіж. Вода заболотила велику місцину – і ані техніка, ані піхота тут пройти не могли. Тієї ж ночі знищили ще 12 ворожих розвідників, що йшли на Баришівку. 50 одиниць ворожої техніки, що могли перерізати шлях на Бориспіль, було зупинено. Командир спецназу був дуже вражений відважністю моїх хлопців.

Нікого не треба було мотивувати. Всі місцеві. У всіх тут залишалися родини та діти. Ми навіть розробили план на екстрений випадок: якщо орки перейдуть оцей місточок – ми спалимо їхню колону за принципом камікадзе. Вкопали спеціальні позиції для 8 людей з “коктейлями Молотова”. Задача – підпалити ворожу машину і вмерти героєм. Вже було вісім добровольців готових це зробити. Наймолодшому було 18, найстаршому 69 років».

**КОЖЕН ІЗ НАС – ВОЇН**



**СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ**



СИЛА

# РЕЗУЛЬТАТУ

**НАША БОРОТЬБА, НАШ БІЛЬ, НАШ ПІТ,  
НАША КРОВ – ЗА РЕЗУЛЬТАТ!**

Кожен із нас – воїн.  
У кожного з нас було «вчора».  
Сьогодні ми тут, щоб у нас завжди було й «завтра».

Разом ми здатні на більше: можемо відстояти наше право жити у вільній країні гідних людей. Ми добре знаємо, за чим сюди прийшли. Ми різні, але ціль у нас одна: безпека громади – захист України. Наша пам'ять про полеглих побратимів не дозволить нам зупинитися.

**24.02.22**

Уже 24 лютого 2022 року бійці Сил територіальної оборони опинилися в епіцентрі подій. У Києві, Харкові, Сумах, Чернігові, Охтирці, Тростянці та інших містах військові зупиняли ворожу техніку, ловили диверсійно-розвідувальні групи, зупиняли спроби російських військових прорватися до міст.



Я

**– ВОЇН**

У житті та на полі бою.  
Моє життя в моїх руках, моя країна теж.

Україна розпочинається з моєї сім'ї, з мого дому, з моєї громади. Вона вимагає більшого – відважної та відданої боротьби за свободу та гідність кожного, за нашу спільну долю.

Перед загрозами нашому майбуттю я завжди готовий до спротиву, до захисту свого народу та його пам'яті, до оборони та розбудови нашої держави.

Я тут, у лавах Сил територіальної оборони, бо сьогодні майбутнє України залежить від сміливості кожного з нас, від нашої стійкості та сили нашого спротиву, від злагодженості наших дій і нашої відданості результату.

**ВОЇН МОЄЇ КРАЇНИ!**



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



СИЛИ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ  
ОБОРОНИ ЗСУ



Світлина Олега Пальчика